

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2021/1675**z dnia 29 kwietnia 2021 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2 za rok budżetowy 2019**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2 (zwanego dalej „Wspólnym Przedsięwzięciem”) za rok budżetowy 2019,
 - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0107/2021),
- A. mając na uwadze, że Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych (WP FCH) zostało ustanowione rozporządzeniem Rady (WE) nr 521/2008 ⁽¹⁾ w maju 2008 r. jako partnerstwo publiczno-prywatne na okres do 31 grudnia 2017 r. w celu zintensyfikowania wysiłków w obszarze badań naukowych i przyspieszenia wdrożenia technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych; mając na uwadze, że rozporządzenie (WE) nr 521/2008 zostało uchylone rozporządzeniem Rady (UE) nr 559/2014 ⁽²⁾;
- B. mając na uwadze, że Wspólne Przedsięwzięcie zostało ustanowione rozporządzeniem (UE) nr 559/2014 w maju 2014 r. w celu zastąpienia WP FCH do dnia 31 grudnia 2024 r.;
- C. mając na uwadze, że członkami WP FCH były: Unia, reprezentowana przez Komisję, zrzeszenie branżowe europejskiej wspólnej inicjatywy technologicznej na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych oraz zrzeszenie badawcze N.ERGHY;
- D. mając na uwadze, że członkami Wspólnego Przedsięwzięcia są: Unia, reprezentowana przez Komisję, New Energy World Industry Grouping AISBL („zrzeszenie branżowe”), które w 2016 r. zmieniło nazwę na Hydrogen Europe, oraz New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen AISBL („zrzeszenie badawcze”), które w 2018 r. zmieniło nazwę na Hydrogen Europe Research;
- E. mając na uwadze, że maksymalny wkład Unii w pierwszą fazę działania Wspólnego Przedsięwzięcia wynosi 470 000 000 EUR z siódmego programu ramowego; mając na uwadze, że wysokość wkładów pozostałych członków musi być przynajmniej równa wysokości wkładu UE;
- F. mając na uwadze, że maksymalny wkład Unii na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia wynosi 665 000 000 EUR (w tym środki EFTA) z programu „Horyzont 2020”, a członkowie z zrzeszenia branżowego i zrzeszenia badawczego wnoszą łącznie co najmniej 380 000 000 EUR w okresie określonym w rozporządzeniu (UE) nr 559/2014, w tym wkłady rzeczowe na rzecz projektów w ramach programu „Horyzont 2020” finansowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie, a także wkłady niepieniężne na dodatkowe działania (o wartości co najmniej 285 000 000 EUR) oraz wkłady pieniężne na poczet kosztów administracyjnych;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa, że w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego (zwanego dalej „Trybunałem”) dotyczącym rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia (zwanego dalej „sprawozdaniem Trybunału”) stwierdzono, że roczne sprawozdanie finansowe za 2019 r. rzetelnie przedstawia we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Wspólnego Przedsięwzięcia na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z jego regulaminem finansowym oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji; na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa ponadto, że transakcje leżące u podstaw rozliczeń są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach;
2. zauważa, że dostępny ostateczny budżet Wspólnego Przedsięwzięcia (obejmujący przywrócenie niewykorzystanych środków z poprzednich lat, dochody przeznaczone na określony cel i przesunięcia na kolejny rok) na rok budżetowy 2019 obejmował środki na zobowiązania w wysokości 91 730 585 EUR i środki na płatności w wysokości 113 855 981 EUR; zauważa, że ogólne wykonanie budżetu na 2019 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosło odpowiednio 85,9 % i 98,4 %;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 521/2008 z dnia 30 maja 2008 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych (Dz.U. L 153 z 12.6.2008, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 559/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2 (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 108).

3. zauważa, że na koniec 2019 r. z maksymalnego wkładu w wysokości 470 000 000 EUR, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 521/2008, Unia wniosła wkład w łącznej wysokości 421 606 000 EUR z siódmego programu ramowego, w tym 19 107 000 EUR wkładów niepieniężnych oraz że członkowie z zrzeczenia branżowego i zrzeczenia badawczego wnieśli łącznie 447 506 000 EUR w zatwierdzonych funduszach, w tym 429 600 000 EUR zatwierdzonych wkładów rzeczowych na rzecz projektów siódmego programu ramowego; zauważa, że w 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie dokonało płatności w wysokości 5 805 092 EUR w ramach siódmego programu ramowego na łączną kwotę 415 313 265 EUR za cały okres 2009–2019 oraz że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności wyniósł 95,1 % w odniesieniu do budżetu dostępnego na projekty siódmego programu ramowego w 2019 r.;
4. zauważa, że na koniec 2019 r. Unia wniosła wkład w wysokości 420 067 000 EUR w ramach programu „Horyzont 2020” oraz że członkowie z zrzeczenia branżowego i zrzeczenia badawczego wnoszą łącznie 11 707 000 EUR w zatwierdzonych funduszach, w tym 5 376 000 EUR zatwierdzonych wkładów niepieniężnych na rzecz projektów realizowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie w ramach programu „Horyzont 2020” oraz 667 001 000 EUR wkładów niepieniężnych na dodatkowe działania;
5. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że niski poziom wkładów niepieniężnych członków z branży na rzecz działań operacyjnych wynika z tego, że Wspólne Przedsięwzięcie poświadcza wkłady równocześnie z końcowymi zestawieniami poniesionych wydatków, w związku z czym większość zadeklarowanych wkładów jest poświadczana na późniejszym etapie w ramach programu „Horyzont 2020”, kiedy dokonywana jest płatność końcowa za projekty i po przedstawieniu poświadczeń sprawozdania finansowego;
6. zauważa, że wspólne przedsiębiorstwa otrzymujące wkład finansowy od swoich prywatnych członków stosują różne procedury; wzywa do harmonizacji obliczania wkładów niepieniężnych we wszystkich wspólnych przedsiębiorstwach; uważa, że taka wspólna procedura powinna przewidywać przejrzyste i skuteczne metody oceny umożliwiające określenie rzeczywistej wartości wkładu; wzywa Trybunał do weryfikacji kontroli przeprowadzanych przez niezależnych audytorów zewnętrznych; wzywa również do ustanowienia odpowiednich ram prawnych, które zagwarantują, że uda się osiągnąć wymaganą kwotę wkładu finansowego do końca programu; zauważa, że wspomniane ramy prawne mogłyby obejmować wymogi, zgodnie z którymi wkład prywatny byłby wpłacany najpóźniej w tym samym czasie co odpowiedni wkład Unii;
7. zauważa, że wskaźnik wykonania budżetu dostępnego na projekty w ramach programu „Horyzont 2020” wyniósł 86,3 % w odniesieniu do środków na zobowiązania i 100 % w przypadku środków na płatności; zauważa ponadto, że środki na zobowiązania nie zostały w pełni wykorzystane, ponieważ nie przyznano żadnych dotacji w ramach dwóch tematów zaproszenia do składania wniosków na 2019 r.

Wyniki

8. zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie stosuje zarówno szczegółowe kluczowe wskaźniki skuteczności działania w ramach programu „Horyzont 2020”, jak i dwa specyficzne kluczowe wskaźniki skuteczności działania Wspólnego Przedsięwzięcia, służące do pomiaru udziału zasobów przeznaczonych na działalność badawczą, oraz że Wspólne Przedsięwzięcie organizuje projekty demonstracyjne w państwach członkowskich i regionach korzystających z unijnych funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; zauważa ponadto, że kluczowe wskaźniki skuteczności działania (ustalone w 2014 r.) zostały zmienione i włączone do addendum do wieloletniego planu prac, zatwierdzonego przez Radę Zarządzającą w czerwcu 2018 r., ponieważ w ostatnich latach nastąpił znaczny postęp technologiczny i pojawiają się nowe zastosowania;
9. nalega, aby Wspólne Przedsięwzięcie dokonało przeglądu swojej strategii komunikacyjnej, tak aby odpowiednie zainteresowane strony знаły jego zadania, działania i wyniki;
10. zauważa, że na dzień 31 grudnia 2019 r. wartość efektu dźwigni wynosiła 2,24, biorąc pod uwagę wkład wszystkich partnerów prywatnych, tj. 1,51 przy uwzględnieniu jedynie członków zrzeczenia branżowego „Hydrogen Europe” i zrzeczenia badawczego „Hydrogen Europe Research”;
11. zauważa, że w 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie zakończyło projekt CertifHy 2, który działa jako katalizator wdrażania ogólnounijnego systemu gwarancji jakości dla ekologicznego i niskoemisyjnego wodoru i stanowi ważny krok w kierunku ewentualnego mechanizmu certyfikacji wodoru w kontekście dyrektywy (UE) 2018/2001⁽³⁾; odnotowuje przeprowadzone w 2019 r. przegląd i ocenę incydentów ujętych w europejskiej referencyjnej bazie danych dotyczących bezpieczeństwa technologii wodorowych (HIAD.2.0), która zawiera zalecenia dotyczące przyszłych badań w tej dziedzinie; odnotowuje zmiany wynikające z wniosków zawartych w sprawozdaniu pt. „Ogniwa paliwowe i technologie wodorowe na rzecz zielonej energii w europejskich miastach i regionach”, takie jak zainicjowanie partnerstwa na rzecz europejskich dolin wodorowych (EH-S3P) w ramach platformy inteligentnej specjalizacji, podpisanie umowy w sprawie zarządzania instrumentem wspierającym rozwój projektów pilotażowych oraz włączenie do planu prac na 2019 r. tematu „Dolina H2” na potrzeby dużego projektu demonstracyjnego (projekt przewodni);

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

12. zauważa, że w 2019 r. w ramach zaproszenia do składania ofert z 2018 r. podpisano umowy o udzielenie dotacji na dwa duże projekty demonstracyjne (H2Haul i Djewels); zauważa ponadto, że w kontekście udzielania zamówień w 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie otrzymało łącznie 43 kwalifikujące się wnioski dotyczące 17 tematów, a beneficjenci pochodzili z 23 państw członkowskich Unii lub państw stowarzyszonych, oraz że podmioty z czterech państw trzecich uczestniczą w siedmiu projektach; zauważa ponadto, że w 2019 r. podpisano wszystkie 17 umów o udzielenie dotacji;
13. zauważa, że na koniec 2019 r. ogólny portfel projektów Wspólnego Przedsięwzięcia obejmował 155 projektów w ramach siódmego programu ramowego (z czego 150 zostało zamkniętych, a 5 jest nadal w toku) oraz 109 projektów zatwierdzonych w ramach programu „Horyzont 2020” (z czego 11 zostało zamkniętych, a 98 jest nadal w toku); zauważa ponadto, że w 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie ogłosiło zaproszenia do składania ofert na dwa badania, w ramach których podpisano jedną umowę w lipcu 2019 r., oraz że ogłoszono dwa dodatkowe zaproszenia do składania wniosków w celu wsparcia inicjatywy „Mission Innovation” i wspierania rozwoju projektów w regionach, z których oba zostały podpisane w ciągu tego roku;
14. zauważa, że według sprawozdania Trybunału na koniec 2019 r. wskaźnik realizacji programu „Horyzont 2020” wyniósł 83 % w odniesieniu do procedur zaproszeń do składania wniosków dotyczących działań przypisanych Wspólnemu Przedsięwzięciu;
15. przyjmuje do wiadomości, że pod koniec 2019 r. personel Wspólnego Przedsięwzięcia składał się z 27 pracowników z 10 państw członkowskich, i z zadowoleniem zauważa, że wśród tych pracowników osiągnięto niemal równowagę płci (51 % mężczyzn i 49 % kobiet); zauważa również, że w 2019 r. udział kobiet w projektach w ramach programu „Horyzont 2020” wyniósł 27 %, że 23,8 % koordynatorów projektów stanowiły kobiety, a odsetek kobiet w Komitecie Naukowym wyniósł 33 %;
16. wzywa Komisję i Trybunał do opracowania metody szczegółowego monitorowania wyników w celu oceny wartości dodanej Wspólnego Przedsięwzięcia, w tym skutków społecznych, wpływu na zatrudnienie i wpływu na rynek; uważa, że wyniki tej oceny powinny być brane pod uwagę przy określaniu przyszłego finansowania unijnego lub redystrybucji finansowania unijnego;
17. wzywa Komisję do dopilnowania, aby program działań Wspólnego Przedsięwzięcia był w przyszłości zgodny z wymogami i celami w zakresie łagodzenia zmiany klimatu określonymi w prawie UE oraz by był zgodny z odpowiednimi strategiami opracowanymi zarówno przez Komisję, jak i sektor;
18. uważa, że kwestia praw własności intelektualnej powinna być uwzględniana we wszystkich umowach, które mogą przynieść zamierzony rezultat lub wynik działania; przypomina, że prawa własności intelektualnej mają na celu ochronę praw indywidualnych twórców, a także wskazanie, w jaki sposób prawa te będą wykorzystywane w przyszłości; zwraca uwagę, że ponieważ działanie jest finansowane również ze środków publicznych, wyniki powinny być przejrzyste, dostępne dla ogółu społeczeństwa i podlegać specjalnym wymogom; wzywa Komisję do zaproponowania ram prawnych dotyczących praw własności intelektualnej i ich wdrażania na rynku, w tym szczególnych wymogów i podziału zysku;

Audyt wewnętrzny

19. zauważa, że w 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie udzieliło odpowiedzi na projekt i sprawozdanie końcowe dotyczące nowego strategicznego planu audytu wewnętrznego na lata 2019–2021 przygotowanego przez Służbę Audytu Wewnętrznego oraz że w porozumieniu ze Służbą Audytu Wewnętrznego w 2020 r. rozpocznie się nowy audyt Służby Audytu Wewnętrznego zgodnie ze strategicznym planem audytu wewnętrznego na lata 2019–2021; zauważa ponadto, że w 2019 r. przeprowadzono konsultacje ze Wspólnym Przedsięwzięciem i wniosło ono wkład do Służby Audytu Wewnętrznego w ramach zobowiązania doradczego w kontekście obecnego procesu przekazywania informacji zwrotnych na temat polityki w zakresie badań naukowych i innowacji prowadzonego przez Służbę Audytu Wewnętrznego na wniosek wspólnego centrum wdrażania;
20. zauważa, że na dzień 31 grudnia 2019 r. wszystkie zalecenia i plany działania wynikające z poprzednich audytów Służby Audytu Wewnętrznego zostały pomyślnie wdrożone i zamknięte;

Kontrole wewnętrzne

21. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie wprowadziło wiarygodne procedury kontroli *ex ante* oparte na przeglądach dokumentacji finansowej i operacyjnej oraz że jest zobowiązane do stosowania nowych ram kontroli wewnętrznej Komisji opartych na 17 zasadach kontroli wewnętrznej; zauważa ponadto, że według sprawozdania Trybunału Obrachunkowego do końca 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie przeprowadziło już analizę luk w oparciu o istniejący system kontroli wewnętrznej i opracowało wskaźniki służące ocenie skuteczności nowych zasad kontroli wewnętrznej i ich cech; zauważa, że samoocena ram kontroli wewnętrznej przeprowadzona w 2018 r. doprowadziła do opracowania planu działania oraz że w 2019 r. przeprowadzono wewnętrzną ocenę w celu sprawdzenia zgodności z tym planem działania;

22. na podstawie sprawozdania Trybunału zauważa, że w przypadku płatności okresowych i końcowych w ramach siódmego programu ramowego Wspólne Przedsięwzięcie przeprowadza kontrole *ex post* beneficjentów, natomiast w przypadku płatności w ramach programu „Horyzont 2020” odpowiedzialność za kontrole *ex post* spoczywa na Wspólnej Służbie Audytu Komisji oraz że na podstawie wyników kontroli *ex post* dostępnych pod koniec 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie zgłosiło reprezentatywny poziom błędów wynoszący 2,08 % i poziom błędów resztowego wynoszący 1,08 % w przypadku projektów objętych siódmym programem ramowym oraz o reprezentatywnym poziomie błędów wynoszącym 0,94 % i o poziomie błędów rezydualnego wynoszącym 0,7 % w przypadku projektów w ramach programu „Horyzont 2020” (płatności końcowe i rozliczenie płatności); zauważa, że we wniosku Komisji dotyczącym rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont 2020” stwierdzono, że w przypadku wydatków na badania naukowe w ramach programu „Horyzont 2020” roczne ryzyko błędów wynoszące od 2 % do 5 % jest realistycznym celem, biorąc pod uwagę koszty kontroli, proponowane środki upraszczające mające na celu zmniejszenie złożoności zasad i nieodłącznego ryzyka związanego ze zwrotem kosztów projektu badawczego oraz że ostatecznym celem jest osiągnięcie poziomu błędów resztowego jak najbliższego 2 % w momencie zamknięcia programów, po uwzględnieniu wpływu finansowego wszystkich kontroli, korekt i działań odzyskiwania środków;
 23. zauważa, że w ramach kontroli płatności operacyjnych Trybunał skontrolował losowo płatności w ramach programu „Horyzont 2020” dokonane w 2019 r. na poziomie beneficjentów końcowych w celu potwierdzenia poziomów błędów w kontrolach *ex post* oraz że te szczegółowe kontrole nie wykazały istotnych błędów ani uchybień w zakresie kontroli u objętych próbą beneficjentów Wspólnego Przedsięwzięcia;
 24. zauważa, że we wrześniu 2019 r. dyrektor wykonawczy przyjął kodeks dobrego postępowania administracyjnego Wspólnego Przedsięwzięcia; zauważa, że decyzją Rady Zarządzającej z grudnia 2019 r. Wspólne Przedsięwzięcie przyjęło nowe przepisy finansowe zgodnie z modelowym rozporządzeniem finansowym dotyczącym partnerstw publiczno-prywatnych; zauważa ponadto, że Wspólne Przedsięwzięcie rozpoczęło pod koniec 2019 r. procedurę przyjęcia polityki zarządzania dokumentami oraz że ostateczne przyjęcie przewidziano na początek 2020 r.;
 25. zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie przygotowało kompleksową matrycę ryzyka na 2020 r. (obejmującą ryzyko o niższym priorytecie), która była regularnie oceniana i poddawana przeglądowi przez kierownictwo w ramach stałego procesu oceny ryzyka w celu reagowania na ewentualne zmiany w wewnętrznym i zewnętrznym otoczeniu organizacji, a także dokonała przeglądu aktualnej sytuacji w zakresie istotnych zagrożeń i planów działania zidentyfikowanych w 2018 r.; zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie wdraża wspólną strategię zwalczania nadużyć finansowych w dziedzinie badań naukowych.
-